

тування через консалтинг, систему корпоративного управління, вимоги щодо рівня кредитоспроможності, інвестиційної привабливості й ін. [3].

На сучасному етапі одним із основних напрямів розвитку фінансової науки є поведінкові фінанси, сутність яких розкривається через фінансові відносини між зацікавленими суб'єктами з приводу залучення, розподілу й використання фінансових ресурсів відповідно до їх потреб [4]. Концептуально поведінкові фінанси базуються не ірраціональній поведінці, тобто фінансові рішення визначаються не бажанням діяти раціонально, а під впливом соціально-психологічних чинників і мотивів. І хоча в більшій мірі цей теоретичний напрям стосується домогосподарств, все більше сьогодні поширюється й на суб'єктів господарювання. В результаті це стало одним із найбільш актуальних напрямів сучасної світової економічної і фінансової науки.

Список використаної літератури

1. Поддєрьогін А. М. Фінанси підприємств: Підручник [Текст] / Керівник авт. кол. і наук. ред. проф. А. М. Поддєрьогін. 3-тє вид., перероб. та доп. – К.: КНЕУ, 2008. – 460 с.
2. Терещенко О. О. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання. [Текст: навч. посібник] / Терещенко О.О. – К.: КНЕУ, 2003. – 554 с.
3. Теорія фінансів: Підручник / За ред. проф. В. М. Федосова, С. І. Юрія. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 576 с.
4. Ілляшенко П. Поведінкові фінанси: історичний огляд і основні засади [Електронний ресурс] / П. Ілляшенко – Режим доступу: https://www.researchgate.net/profile/PavloIlliashenko/publication/317259002_Povedinkovi_finansi_istoricnij_oglad_i_osnovni_zasadi. – Назва з екрана.

3. Ю. Подирак

студ. IV курсу

спеціальність «Економічна теорія»

Науковий керівник: д.е.н., проф. О. В. Горняк

НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ АНТИМОНОПОЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ

У процесі трансформації ринкових відносин важливу роль займає державне регулювання економічної політики. Ринкова економіка неспроможна самостійно розв'язувати проблеми розвитку ринкових відносин, організовувати захист державних економічних інтересів та забезпечувати сталий економічний розвиток. Саме

антимонопольні заходи держави спроможні створити сприятливі умови функціонування всіх суб'єктів господарювання, забезпечити конкурентоспроможність вітчизняних товаровиробників, розвинути ринкові відносини, а також забезпечити функціонування економіки відповідно до нагальних потреб суспільства. Антимонопольне законодавство займає вагоме місце в економіці та господарському праві як один із способів державного регулювання економіки.

В Україні правила конкуренції і норми антимонопольного регулювання визначаються Господарським кодексом, Законами України «Про захист від недобросовісної конкуренції», «Про Антимонопольний комітет», «Про природні монополії», «Про захист економічної конкуренції» та іншими законодавчими актами [1, ст. 25–41].

За офіційними даними Антимонопольного комітету України (АМКУ), в Україні 12% економіки знаходиться в руках монополій, 16% ринків олігополізовані, а на 25% зафіксовані окремі ознаки домінування. У 47% української економіки склалася конкурентна структура. Висока конкурентність на ринку України спостерігається у торгівлі (54,9%) і агропромисловому виробництві (45,7%). Монополії і олігополії склалися в паливно-енергетичному комплексі (65%), а також в галузі транспорту і зв'язку (82%). Саме в цих галузях зазвичай існують природні монополії. Найбільш монополізованими галузями в Україні є видобуток і переробка нафти, авіаперевезення, тютюнова промисловість та видобуток газу. Від них сильно відстають в концентрації, але все ж є високо монополізованими, телекомунікації, автопром, роздрібна торгівля паливом, виробництво безалкогольних напоїв і пива та кондитерська продукція [2].

Для внутрішнього конкурентного ринку України характерні такі проблеми:

- ненасиченість та сегментованість внутрішнього ринку;
- неповна конкуренція;
- рентоорієнтованість ринку (перекладання мережами сучасної торгівлі ризиків збуту на виробників, а маркетингових ризиків на кінцевого споживача);
- олігопольна поведінка у ціноутворенні;
- усунення природної інформаційної асиметрії [3].

У вітчизняному законодавстві існує ще багато прогалин, котрі призводять до виникнення проблем щодо забезпечення добро-

совісної конкуренції на товарних ринках. АМКУ кожного року удосконалюється новими нормативними актами, проте, головним завданням повинно бути створення високоефективного конкурентного середовища, а не виявлення та усунення порушення, котрі стосуються встановлення монопольних цін, цінової дискримінації тощо.

Отже, для побудови ефективного конкурентного середовища, потрібно удосконалювати конкурентну політику у таких напрямках [3]:

- запровадження єдиної методики якісної оцінки впливу регуляторної та економічної політики за видами економічної діяльності на підприємницьке і інвестиційне середовище;
- реорганізація Антимонопольного комітету України (дистанційне залучення провідних експертів і наукових установ до аналізу ринків та ринкових ситуацій щодо питань захисту конкуренції);
- застосування нагляду у сфері державних закупівель за поза конкурентними процедурами, зокрема щодо низки оборонних закупівель;
- формування і запровадження ринкових механізмів безособового укладання контрактів та гарантування їхнього дотримання публічними зобов'язаннями та прозорим страхуванням;
- посилення ролі Антимонопольного комітету України щодо запровадження економічних санкцій (штрафів) для службовців як фізичних осіб, органів державної влади та місцевого самоврядування у разі заохочення ними неконкурентної поведінки;
- підтримка підприємницької активності (формування мереж надання послуг, інформаційно-консультаційна підтримка у веденні бізнесу, строкове звільнення від оподаткування видів економічної діяльності, що не ведуться в країні і т. д.);
- спрощення і заохочення ведення господарської діяльності підприємств за допомогою використання непрямих засобів: використання технічних стимулів та обмежень, запровадження електронного безконтактного документообігу, уніфікації різноманітної (бухгалтерської, податкової і митної) звітності.

Список використаної літератури

1. Господарський кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/436-15>. – Назва з екрана.
2. Звіти та публікації: Річний звіт за 2016 рік [Електронний ресурс]. – Антимонопольний комітет України – Режим доступу: <http://www.amc.gov.ua/amku/doccatalog/document?id=133712&schema=main>. – Назва з екрана.
3. Аналітична записка «Щодо напрямів удосконалення конкурентної політики в Україні» [Електронний ресурс]. – Національний інститут стратегічних досліджень. – Режим доступу : <http://www.niss.gov.ua/articles/1640>. – Назва з екрана.

К. Ю. Подирак

студ. IV курсу

спеціальність «Економічна теорія»

Науковий керівник: к.е.н., доц. І. А. Ломачинська

УДОСКОНАЛЕННЯ КРЕДИТНОГО ПРОЦЕСУ В УКРАЇНІ

У сучасних умовах без існування й сталого розвитку кредитування неможливо стабільне відновлення зростання національної економіки України. Значна роль у цьому належить банківським установам, які є основними інститутами, що забезпечують рух кредитних ресурсів, будучи посередниками між тими, хто має тимчасово вільні грошові кошти, і тими, хто потребує позики для забезпечення господарської діяльності.

Дані НБУ свідчать, що обсяг наданих кредитів комерційними банками протягом останніх років нестабільний (табл. 1). Хоча номінальний обсяг кредитів зростає, рівень проникнення кредитів в економіку (кредити до ВВП) зменшується.

З одного боку, це пов'язано з існуючою політичною та соціально-економічною нестабільністю та невизначеністю в Україні, в результаті чого знижується фінансова стійкість і платоспроможність банківської системи, а, з іншого, є результатом відсутності ефективного кредитного процесу в банківських установах. Зокрема, глибина і наслідки кризи банківського сектору України в 2009 р. обумовлені не лише світовою фінансово-економічною кризою, а й тим, що в умовах стрімкого зростання кредитування банківськими установами суб'єктів господарювання і фізичних осіб в 2006-2008 рр. не сформувався ефективний кредитний процес.